

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **50 punktów**.

Opracowanie

Zofia Lisiecka (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Redakcja

Wojciech Czernikiewicz (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Hanna Bartczak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Alicja Gulkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Barbara Czarnecka-Cicha (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Wydziały Badań i Analiz okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: ckesekr@cke.edu.pl
www.cke.edu.pl

Spis treści

I. Informacje ogólne o egzaminach eksternistycznych w sesji jesiennej 2013	4
II. Organizacja i przebieg egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2013	5
1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych	5
2. Zakres egzaminów eksternistycznych	6
3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych	7
4. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych	8
5. Forma egzaminów eksternistycznych	9
6. Przebieg egzaminów eksternistycznych	10
7. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne	11
8. Sprawdzanie i ocenianie prac egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne	18
III. Wyniki egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2013	20
1. Wyniki egzaminów z zakresu sześciolletniej szkoły podstawowej dla dorosłych	20
2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych	21
3. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych	24
IV. Podsumowanie	28

I. INFORMACJE OGÓLNE O EGZAMINACH EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI JESIENNEJ 2013

Zgodnie z komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 20 sierpnia 2013 r. w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminów eksternistycznych w jesiennej sesji egzaminacyjnej w 2013 r. egzaminy odbyły się od 11 do 26 października.

Zdający mogli przystąpić do egzaminów z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych, gimnazjum dla dorosłych, liceum ogólnokształcącego dla dorosłych i zasadniczej szkoły zawodowej dla dorosłych. Po raz pierwszy zdający mieli możliwość przystąpienia do egzaminów ze wszystkich przedmiotów z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej (w sesji zimowej 2013 mogli zdawać egzaminy z trzech przedmiotów – języka polskiego, historii oraz wiedzy o społeczeństwie). Aby uzyskać świadectwo ukończenia szkoły wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, zdający musieli otrzymać co najmniej 30% maksymalnej liczby punktów z każdego egzaminu.

Na egzaminy przygotowano 32 rodzaje arkuszy egzaminacyjnych oraz 3 rodzaje nagrań na płytach CD dla zdających egzaminy z informatyki i technologii informacyjnej.

Prace egzaminacyjne sprawdzali przeszkoleni egzaminatorzy, zapisani w ewidencji egzaminatorów okręgowych komisji egzaminacyjnych, stosując kryteria oceniania odpowiedzi ustalone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. W tej sesji do sprawdzania 2999 arkuszy powołano 224 egzaminatorów.

Egzaminy eksternistyczne w sesji jesiennej przebiegały w całym kraju zgodnie z harmonogramem i bez większych zakłóceń.

II. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI JESIENNEJ 2013

1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, ze zm.) od 2007 roku egzaminy eksternistyczne są integralną częścią zewnętrznego systemu egzaminowania. Za przygotowanie i przeprowadzanie tych egzaminów odpowiadają Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.

Od dnia 1 września 2012 r. sposób przygotowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz.U. z dnia 17 lutego 2012 r. poz. 188). Na podstawie wspomnianego aktu prawnego CKE i OKE opracowały *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*.

Zakres wymagań egzaminacyjnych na sesję jesienną 2013 r. wyznaczyły:

- standardy egzaminacyjne dla poszczególnych przedmiotów z zakresu szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, opublikowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych. Standardy te są zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. nr 51, poz. 458, ze zm.)
- wymagania szczegółowe dla gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 30 sierpnia 2012 r., poz. 977).

Informacje dla zdających egzaminy w sesji jesiennej 2013 r., zawierające w szczególności przykładowe pytania i zadania wraz z rozwiązaniami, zawarte zostały w informatorach, ogłoszonych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną zgodnie z art. 9a ust.2 pkt 1b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, ze zm.).

2. Zakres egzaminów eksternistycznych

W tabeli 1. zamieszczono wykaz obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których przeprowadza się egzaminy eksternistyczne, umożliwiających uzyskanie świadectwa ukończenia sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych, gimnazjum dla dorosłych, zasadniczej szkoły zawodowej dla dorosłych, oraz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Do egzaminu z każdego z wymienionych w tabeli zajęć edukacyjnych zdający mogli przystąpić w sesji jesiennej 2013 roku.

Tabela 1. *Egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej oraz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013*

Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Liceum ogólnokształcące	Zasadnicza szkoła zawodowa
1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia i społeczeństwo 4. przyroda 5. matematyka 6. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. geografia 6. biologia 7. chemia 8. fizyka 9. matematyka 10. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. podstawy przedsiębiorczości 6. geografia 7. biologia 8. chemia 9. fizyka i astronomia 10. matematyka 11. technologia informacyjna	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. podstawy przedsiębiorczości 6. geografia 7. biologia 8. chemia 9. fizyka 10. matematyka 11. informatyka

3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych

W sesji jesiennej 2013 r. do egzaminów eksternistycznych mogły przystąpić osoby, które ukończyły 18 lat. Ponadto do egzaminów:

- z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która tej szkoły nie ukończyła lub osoba, która posiada świadectwo ukończenia klasy programowo niższej niż klasa VI ośmioletniej szkoły podstawowej,
- z zakresu gimnazjum dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia sześcioletniej szkoły podstawowej lub świadectwo ukończenia klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej, albo wpis w indeksie potwierdzający uzyskanie promocji do klasy VII lub VIII ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych,
- z zakresu zasadniczej szkoły podstawowej dla dorosłych oraz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej.

Osoby spełniające formalne warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych musiały też nie później niż na dwa miesiące przed sesją egzaminacyjną złożyć w jednej z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych wnioski o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych wraz z wymienionymi w *Procedurach organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych* załącznikami. Egzaminy eksternistyczne z zakresu danego typu szkoły można zdawać przez 3 lata, toteż w przypadku zakwalifikowania do zdawania egzaminów eksternistycznych, zdający składali pisemną informację wskazującą przedmioty, do których chcą przystąpić w jesiennej sesji egzaminacyjnej 2013 r., oraz wnosili opłaty za zadeklarowane egzaminy lub składali wnioski o zwolnienie z opłaty.

Osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, mogły przystąpić do egzaminów eksternistycznych w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności. Osoby te były zobowiązane do przedstawienia wydanego przez lekarza zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji.

4. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2013

Egzamin eksternistyczny:

- z fizyki z zakresu gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej, fizyki i astronomii z zakresu liceum ogólnokształcącego – 11 października 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z historii i społeczeństwa z zakresu szkoły podstawowej, z wiedzy o społeczeństwie z zakresu gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 12 października 2013 r. (sobota), godz. 9.00
- z języka polskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 12 października 2013 r. (sobota), godz. 12.30
- z informatyki z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej, technologii informacyjnej z zakresu liceum ogólnokształcącego – 13 października 2013 r. (niedziela), godz. 9.00
- z matematyki z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 18 października 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z podstaw przedsiębiorczości z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 19 października 2013 r. (sobota), godz. 9.00
- z geografii z zakresu gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 19 października 2013 r. (sobota), godz. 12.30
- z przyrody z zakresu szkoły podstawowej, z biologii z zakresu gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 20 października 2013 r. (niedziela), godz. 9.00
- z historii z zakresu gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 20 października 2013 r. (niedziela), godz. 12.30
- z chemii z zakresu gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 25 października 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z języka obcego nowożytnego: j. angielskiego, j. niemieckiego, j. rosyjskiego, j. francuskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej i liceum ogólnokształcącego – 26 października 2013 r. (sobota), godz. 9.00

5. Forma egzaminów eksternistycznych

Wszystkie egzaminy eksternistyczne miały formę pisemną. Standardowy czas przeznaczony na rozwiązywanie zadań egzaminacyjnych przez zdającego wynosił: 90 minut (dla egzaminów z zakresu szkoły podstawowej), 120 minut dla egzaminów z zakresu gimnazjum oraz zasadniczej szkoły zawodowej oraz od 120 do 150 minut dla egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego. W przypadku zaistnienia przyczyn opisanych w *Procedurach organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*, decyzją dyrektora OKE, czas pracy zdającego mógł zostać wydłużony.

Zdający otrzymywali jeden arkusz egzaminacyjny, zawierający zadania różnego typu: zamknięte (wielokrotnego wyboru, typu prawda-falsz, na dobieranie) i otwarte (krótkiej odpowiedzi, zadania z luką). W niektórych arkuszach znajdowały się też zadania rozszerzonej odpowiedzi, tzn. zadania wymagające zredagowania dłuższej, spójnej wypowiedzi pisemnej na określony temat lub rozwiązania zadania problemowego.

Zdający był informowany o maksymalnej liczbie, którą można uzyskać za rozwiązanie danego zadania, poprzez odpowiednią adnotację zamieszczoną obok każdego zadania w arkuszu egzaminacyjnym.

6. Przebieg egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2013

Egzaminy zostały zorganizowane i przeprowadzone w **24** ośrodkach egzaminacyjnych wyznaczonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Najwięcej ośrodków utworzono na terenie OKE w Jaworznie, Poznaniu i Krakowie, a najmniej na terenie OKE w Warszawie.

Nie odnotowano przypadku zaginięcia pakietu z materiałami egzaminacyjnymi podczas dystrybucji. Podobnie nie miało miejsca ujawnienie zadań egzaminacyjnych.

Nad prawidłowością przebiegu egzaminu w ośrodkach egzaminacyjnych czuwali członkowie **409** zespołów nadzorujących, powołani przez dyrektorów odpowiednich komisji okręgowych.

Zgodnie z zachowaniem zasad obiektywizmu egzaminacyjnego, zastosowano jednakowe arkusze egzaminacyjne dla zdających dany przedmiot, co znaczy, że wszyscy zdający rozwiązywali takie same zadania egzaminacyjne.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem egzaminu każdy zdający otrzymał od członka zespołu nadzorującego arkusz egzaminacyjny i kartę oceniania zadań. W żadnej OKE nie stwierdzono przypadku braków w arkuszach, spowodowanych błędami drukarskimi.

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zdający na pierwszej stronie arkusza i na karcie oceniania umieścili swój numer ewidencyjny PESEL oraz zapoznali się z instrukcją umieszczoną na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego.

W jednym przypadku na terenie OKE w Poznaniu miało miejsce przerwanie i unieważnienie egzaminu z języka angielskiego z zakresu liceum. Powodem było wniesienie telefonu do sali, w której przeprowadzany był egzamin. We wszystkich pozostałych ośrodkach egzaminy przebiegały bez zakłóceń i zgodnie z procedurami.

7. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne w sesji jesiennej 2013

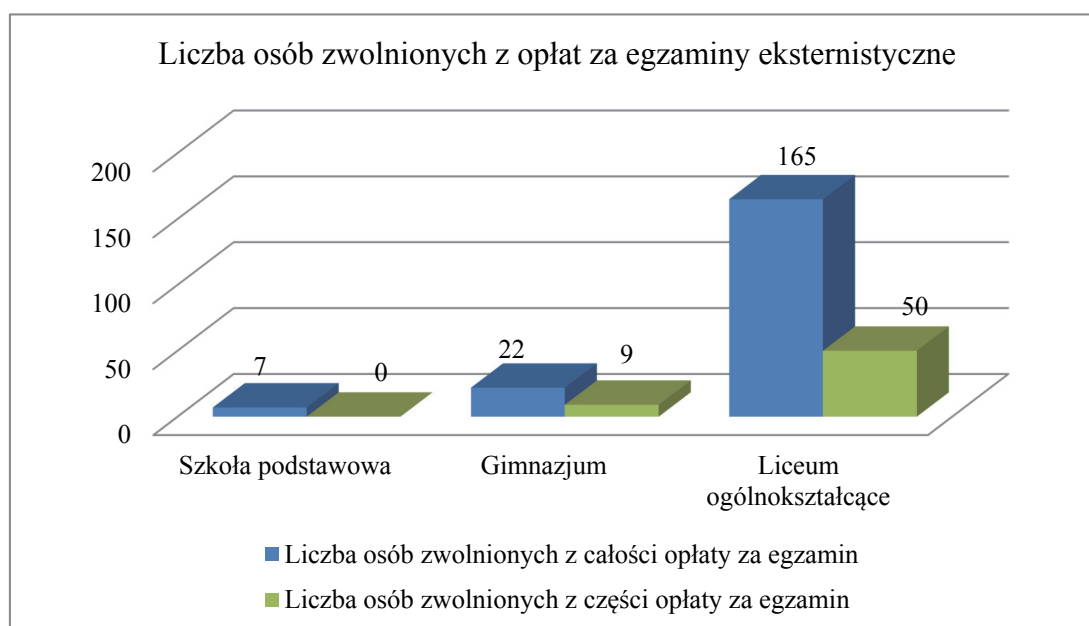
W sesji jesiennej 2013 r. złożono **556** wniosków o dopuszczenie do poszczególnych egzaminów eksternistycznych z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, **44** z zakresu gimnazjum oraz **9** z zakresu szkoły podstawowej. Nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do zdawania egzaminów z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej. Najwięcej wniosków o dopuszczenie do egzaminów złożono na terenie OKE w Gdańsku i Poznaniu, a najmniej w Łomży. Wnioski składały jedynie te osoby, które w sesji jesiennej 2013 rozpoczynały zdawanie egzaminów eksternistycznych.

Nie wszyscy, którzy złożyli wnioski, zostali dopuszczeni do egzaminu. Najczęstszymi powodami odmowy OKE były, podobnie jak w sesjach poprzednich, niekompletna dokumentacja złożona przez zdających (braki lub błędy w deklaracjach) i brak uiszczonej opłaty za egzaminy.

Pozytywnie rozpatrzono **513** wniosków o dopuszczenie do poszczególnych egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego, **42** wnioski o dopuszczenie do egzaminów z zakresu gimnazjum i **7** wniosków o dopuszczenie do egzaminów z zakresu szkoły podstawowej.

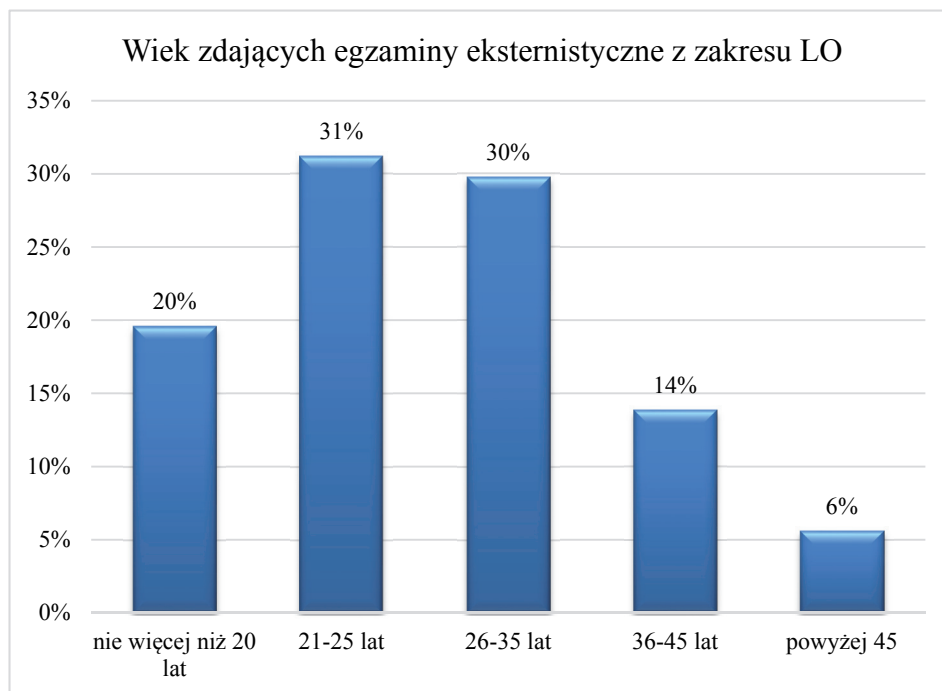
Ponadto do egzaminów w sesji jesiennej 2013 przystępowały również osoby, których wnioski o dopuszczenie zostały pozytywnie rozpatrzone w poprzednich sesjach. Osoby te składały jedynie deklarację o wyborze egzaminów, które będą zdawać w danej sesji.

Na udokumentowany wniosek osoby dopuszczonej do zdawania egzaminów eksternistycznych, ze względu na trudną sytuację materialną dyrektor właściwej OKE mógł zwolnić ją z całości lub części opłaty za egzamin. Liczbę osób zwolnionych z opłat egzaminacyjnych przedstawia wykres 1.

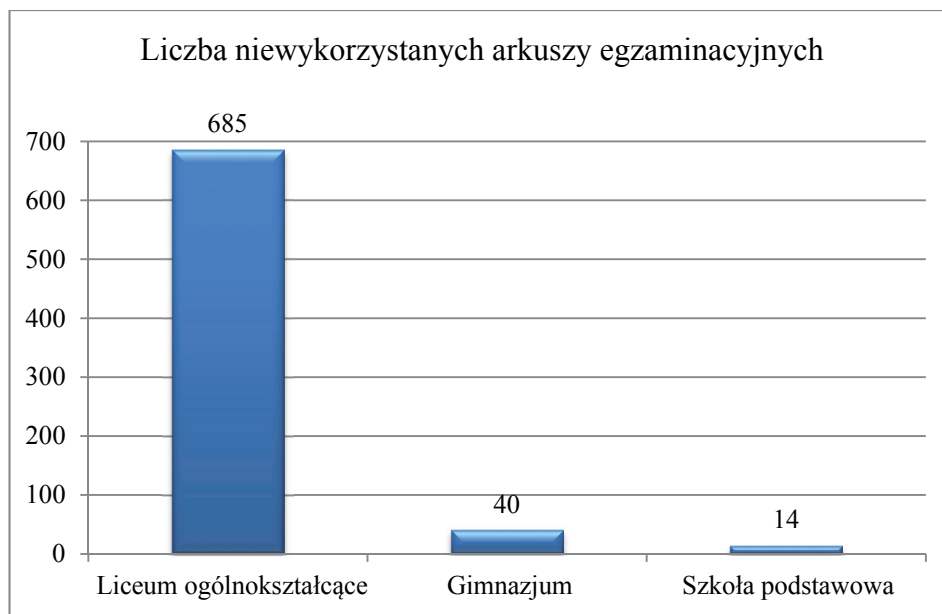
Wykres 1. Liczba osób zwolnionych z opłat za egzaminy eksternistyczne w sesji jesiennej 2013

Podobnie jak w poprzednich sesjach egzaminacyjnych, zdecydowana większość eksternów to osoby w wieku od 21 do 35 lat. Strukturę wiekową najbardziej licznej populacji zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przedstawia wykres 2.

Wykres 2. *Odsetek zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu LO w sesji jesiennej 2013 z uwzględnieniem wieku eksternów*

Tak jak w poprzednich latach, problemem okazała się nieobecność na egzaminach osób zgłoszonych i dopuszczonych do egzaminu przez dyrektorów poszczególnych OKE. Zgłoszono chęć zdawania **3738** egzaminów, zaś odbyło się ich tylko **2999**. Najczęstsze znane powody nieobecności to brak dokonania opłat za egzamin lub zwolnienia lekarskie. Większość osób nie podała jednakże powodów nieobecności. Takie praktyki generują koszty związane z przygotowaniem, drukiem i dystrybucją arkuszy egzaminacyjnych przez CKE oraz z organizacją i przeprowadzeniem egzaminu przez OKE. Grupą wiekową, w której stwierdzono najwyższy odsetek osób deklarujących chęć przystąpienia do egzaminów, jednakże nierealizujących swego zamiaru, są stosunkowo młodzi ludzie w wieku 21–35 lat. Wykres 3 przedstawia skalę zjawiska związanego z absencją osób zgłoszonych i dopuszczonych do egzaminu, pokazując liczbę przygotowanych, ale niewykorzystanych arkuszy egzaminacyjnych.

Wykres 3. *Liczba arkuszy egzaminacyjnych niewykorzystanych z powodu absencji osób dopuszczonych do egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego w sesji jesiennej 2013*

W efekcie do zdawania egzaminów eksternistycznych co najmniej z jednego przedmiotu **przystąpiło**:

- 6 osób z zakresu szkoły podstawowej,
- 42 osoby z zakresu gimnazjum,
- 0 osób z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej,
- 766 osób z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Łącznie w sesji jesiennej 2013 **przeprowadzono**:

- 21 egzaminów z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych,
- 232 egzaminy z zakresu gimnazjum dla dorosłych,
- 0 egzaminów z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej dla dorosłych,
- 2746 egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Szczegółowe dane dotyczące liczby zgłoszeń na poszczególne egzaminy, osób nieobecnych oraz osób, które rzeczywiście do poszczególnych egzaminów przystąpiły, przedstawiają tabele 2–4.

Tabela 2. *Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych w sesji jesiennej 2013*

Wyszczególnienie	Język polski	Historia i społeczeństwo	Przyroda	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	7	6	5	6	7	3	0	0	1
Liczba nieobecnych	2	2	2	3	3	1	0	0	1
Liczba zdających	5	4	3	3	4	2	0	0	0

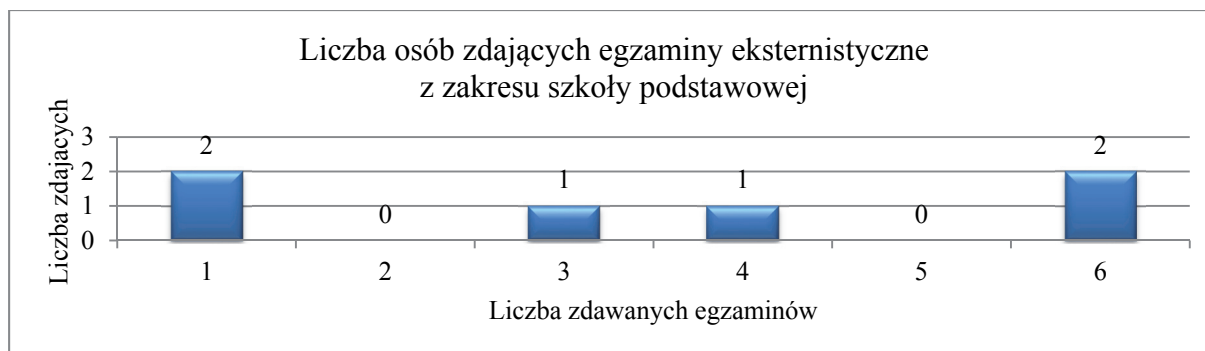
Tabela 3. *Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013*

Wyszczególnienie	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	27	31	30	23	20	24	31	36	25	24	0	1	0
Liczba nieobecnych	2	5	4	3	0	6	4	6	5	5	0	0	0
Liczba zdających	25	26	26	20	20	18	27	30	20	19	0	1	0

Tabela 4. *Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013*

Wyszczególnienie	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	246	248	236	226	296	442	215	541	250	342	317	1	32	39
Liczba nieobecnych	47	45	43	41	67	84	42	119	54	60	73	0	7	3
Liczba zdających	199	203	193	185	229	358	173	422	196	282	244	1	25	36

W sesji jesiennej 2013 r. liczba egzaminów z różnych przedmiotów, do których przystępowali zdający, wynosiła od 1 do 11. Rozkłady liczebności populacji przedstawiają wykresy 4–6.

Wykres 4. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów

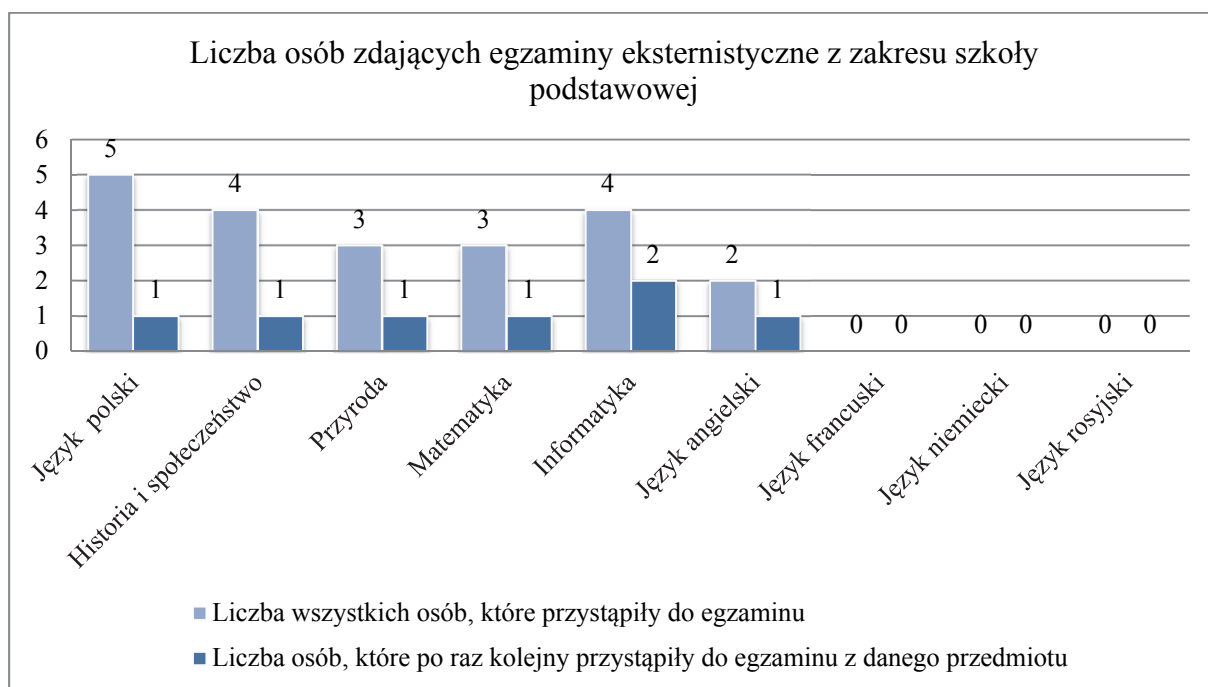
Wykres 5. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów

Wykres 6. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów

Najpopularniejszymi przedmiotami wybieranymi w tej sesji egzaminacyjnej były matematyka oraz fizyka, co przedstawiono na wykresach 7–9, prezentując dane dotyczące zdających egzaminy z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. Ze względu na niską

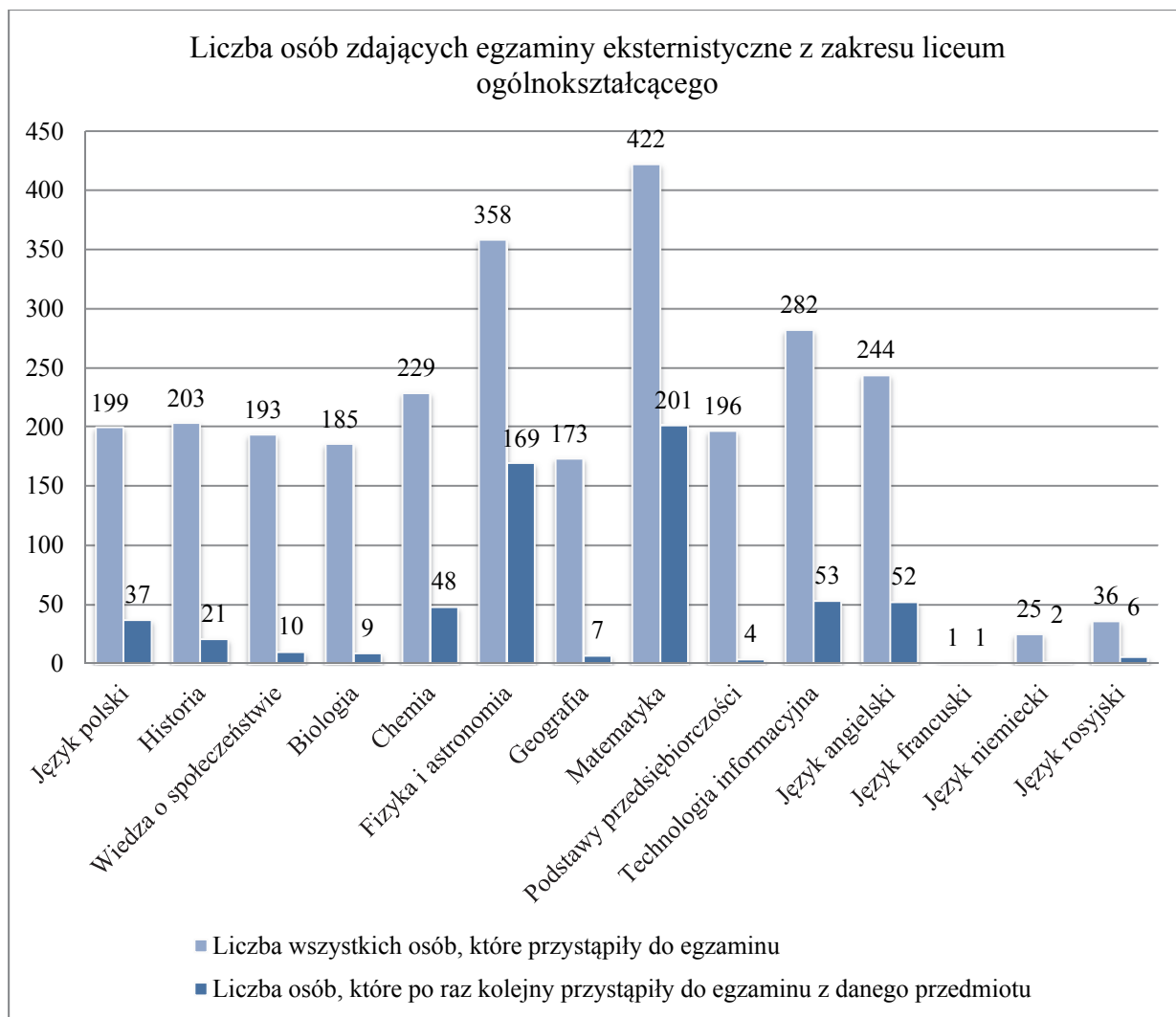
zdawalność, spory odsetek zdających powtarzał niezdane egzaminy z tych przedmiotów w kolejnej sesji. Ponownie najmniejszym zainteresowaniem cieszył się egzamin z języka francuskiego – zdawała go tylko 1 osoba (egzamin z zakresu LO).

Wykres 7. *Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów z uwzględnieniem sytuacji przystępowania do egzaminu po raz pierwszy lub ponownie*

Wykres 8. *Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów z uwzględnieniem sytuacji przystępowania do egzaminu po raz pierwszy lub ponownie*

Wykres 9. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych w sesji jesiennej 2013 przez eksternów z uwzględnieniem sytuacji przystępowania do egzaminu po raz pierwszy lub ponownie

8. Sprawdzanie i ocenianie arkuszy egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne w sesji jesiennej 2013

Za organizację procesu sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych odpowiadały okręgowe komisje egzaminacyjne. Prace egzaminacyjne zdających sprawdzali i oceniali zewnętrzni egzaminatorzy, powoływani przez dyrektora właściwej OKE. W ośrodkach sprawdzania prac egzaminacyjnych pracowało **224** egzaminatorów. Proces sprawdzania i oceniania arkuszy egzaminacyjnych z sesji jesiennej 2013 r. przebiegał zgodnie z procedurami. W sesji jesiennej 2013 podczas sprawdzania prac nie stwierdzono przypadków niesamodzielności pracy zdających.

Zadania egzaminacyjne ujęte w arkuszach egzaminacyjnych są oceniane w skali punktowej. Za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza egzaminacyjnego z zakresu szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego z danego przedmiotu zdający mógł otrzymać maksymalnie **50** punktów. Liczba punktów możliwych do uzyskania na egzaminie z zakresu gimnazjum nie była stała i wahała się zależnie od przedmiotu od **40** do **50** punktów.

Wyniki egzaminów eksternistycznych z poszczególnych przedmiotów są wyrażane w stopniach według skali stopni szkolnych – od 1 do 6. Przeliczenia liczby punktów uzyskanych na egzaminie eksternistycznym z danego przedmiotu na stopień szkolny dokonuje się w sposób przedstawiony w tabeli 5.

Tabela 5. Tabela przeliczeniowa punktów/punktów procentowych uzyskanych za egzamin eksternistyczny na ocenę

Arkusz egzaminacyjny z zakresu szkoły podstawowej oraz liceum ogólnokształcącego	Arkusz egzaminacyjny z zakresu gimnazjum oraz zasadniczej szkoły zawodowej	Stopień szkolny
poniżej 15 pkt	poniżej 30% pkt	niedostateczny (1)
15–22 pkt	30%–45% pkt	dopuszczający (2)
23–30 pkt	46%–61% pkt	dostateczny (3)
31–38 pkt	62%–77% pkt	dobry (4)
39–46 pkt	78%–92% pkt	bardzo dobry (5)
47–50 pkt	93%–100% pkt	celujący (6)

Wyniki egzaminów eksternistycznych z poszczególnych zajęć edukacyjnych ustala komisja okręgowa na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających i oceniających dany arkusz egzaminacyjny.

Zdający zdał egzamin eksternistyczny, jeżeli otrzymał ocenę wyższą od niedostatecznej. Wynik egzaminu – wyrażony w skali stopni szkolnych – odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły.

Podstawą wydania świadectwa jest zdanie przez eksterna wszystkich egzaminów przewidzianych dla danego typu szkoły. Po zakończeniu sesji jesiennej 2013 wydano **2** świadectwa ukończenia szkoły

podstawowej dla dorosłych, **8** świadectw ukończenia gimnazjum dla dorosłych oraz **168** świadectw ukończenia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Procedury organizacji i przebiegu egzaminów eksternistycznych dopuszczają możliwość zapoznania się zdającego z oceną jego testu egzaminacyjnego. Z prawa do tzw. wglądu do pracy skorzystały **3** osoby, zdające egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego.

III. WYNIKI EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI JESIENNEJ 2013**1. Wyniki egzaminów z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych w sesji jesiennej 2013**

W sesji jesiennej 2013 r. egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej zdawało **6** osób. Wykorzystano **21** arkuszy egzaminacyjnych z następujących przedmiotów: język polski, historia i społeczeństwo, przyroda, matematyka, informatyka, język angielski.

Średnia zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych wyniosła **69%**.

Informacje o liczbie egzaminowanych i wynikach egzaminów zawiera tabela 6.

Tabela 6. Wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

Wyszczególnienie	Język polski	Historia i społeczeństwo	Przyroda	Matematyka	Informatyka	Język angielski
Liczba zdających	5	4	3	3	4	2
Liczba osób, które zdały egzamin	5	4	3	2	2	0
Liczba osób, które nie zdały egzaminu	0	0	0	1	2	2
Liczba punktów możliwa do uzyskania	50	50	50	50	50	50
Wynik średni w pkt (śr. arytmetyczna)	29,60	27,75	28,67	18,33	13,00	12,00
Liczba ocen niedostatecznych	0	0	0	1	2	2
Liczba ocen dopuszczających	1	1	0	1	2	0
Liczba ocen dostatecznych	2	1	2	1	0	0
Liczba ocen dobrych	1	2	1	0	0	0
Liczba ocen bardzo dobrych	1	0	0	0	0	0
Liczba ocen celujących	0	0	0	0	0	0
Średnia z ocen szkolnych za test	3,40	3,25	3,33	2,00	1,50	1,00
Zdawalność	100%	100%	100%	66%	50%	0%

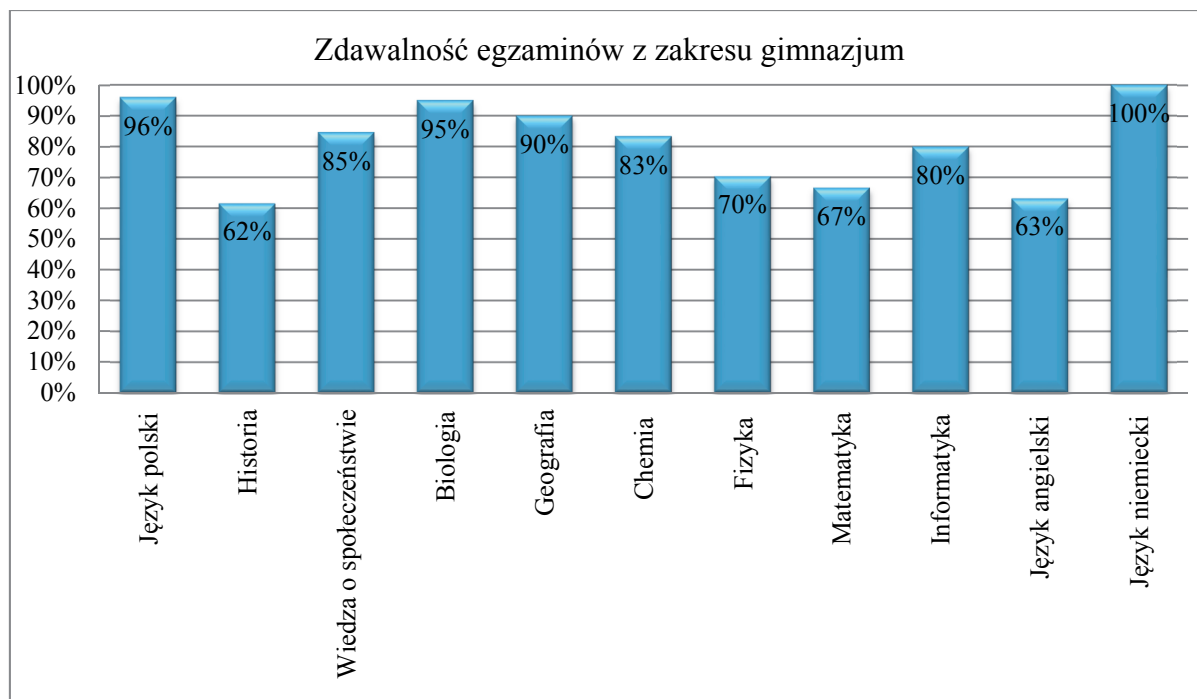
2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

Do sesji jesiennej 2013 r. przystąpiły **42** osoby, zdając od 1 do 10 egzaminów. Średnia zdawalność egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013 wyniosła **81%**. Szczegółowe wyniki egzaminów przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Zbiorne wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

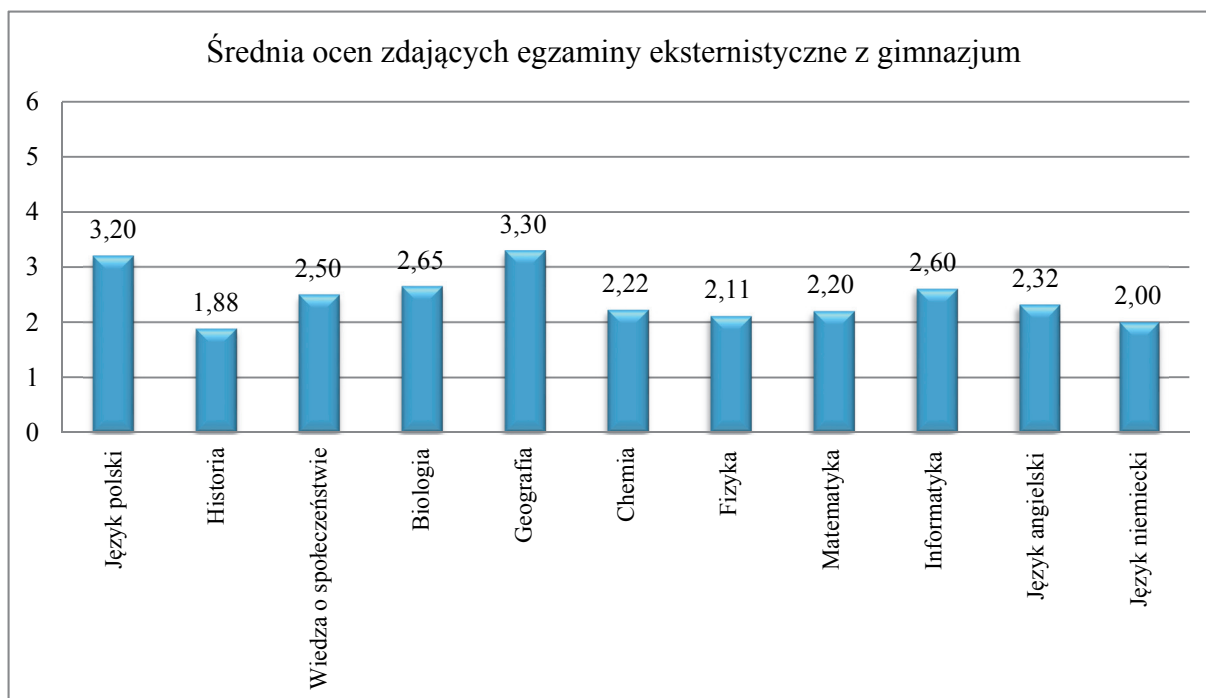
Wyszczególnienie	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język niemiecki
Liczba zdających	25	26	26	20	20	18	27	30	20	19	1
Liczba osób, które zdały egzamin	24	16	22	19	18	15	19	20	16	12	1
Liczba osób, które nie zdały egzaminu	1	10	4	1	2	3	8	10	4	7	0
Liczba punktów możliwa do uzyskania	49	41	42	53	42	40	50	40	40	40	40
Wynik najczęstszy (modalna)	22	13	20	26	19	14	15	11	18	20	13
Wynik środkowy (mediana)	26	13	17,5	23,5	22,5	14	17	13,5	18	14	13
Wynik średni w pkt (śr. arytmetyczna)	27,52	14,35	18,69	23,45	23,60	15,83	19,52	15,67	18,30	15,79	13,00
Wynik najwyższy uzyskany przez zdających	40	29	35	33	37	27	46	37	37	40	13
Wynik najniższy uzyskany przez zdających	14	6	9	13	10	9	10	6	2	3	13
Średnia z ocen szkolnych za test	3,20	1,88	2,50	2,65	3,30	2,22	2,11	2,20	2,60	2,32	2,00
Liczba ocen niedostatecznych	1	10	4	1	2	3	8	10	4	7	0
Liczba ocen dopuszczających	4	10	10	8	2	11	12	11	7	6	1
Liczba ocen dostatecznych	11	5	8	8	8	1	4	5	4	3	0
Liczba ocen dobrych	7	1	3	3	4	3	2	2	4	0	0
Liczba ocen bardzo dobrych	2	0	1	0	4	0	1	1	0	2	0
Liczba ocen celujących	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Zdawalność	96%	62%	85%	95%	90%	83%	70%	67%	80%	63%	100%

Eksterni zdający egzaminy z zakresu gimnazjum w sesji jesiennej 2013 osiągnęli zadowalające wyniki. Zdawalność poszczególnych przedmiotów wahała się od 62% z historii i 63% z języka angielskiego do 100% z języka niemieckiego i 96% z języka polskiego. Szczegółowe zestawienie uwzględniające współczynnik zdawalności egzaminu z zakresu gimnazjum przedstawia wykres 10.

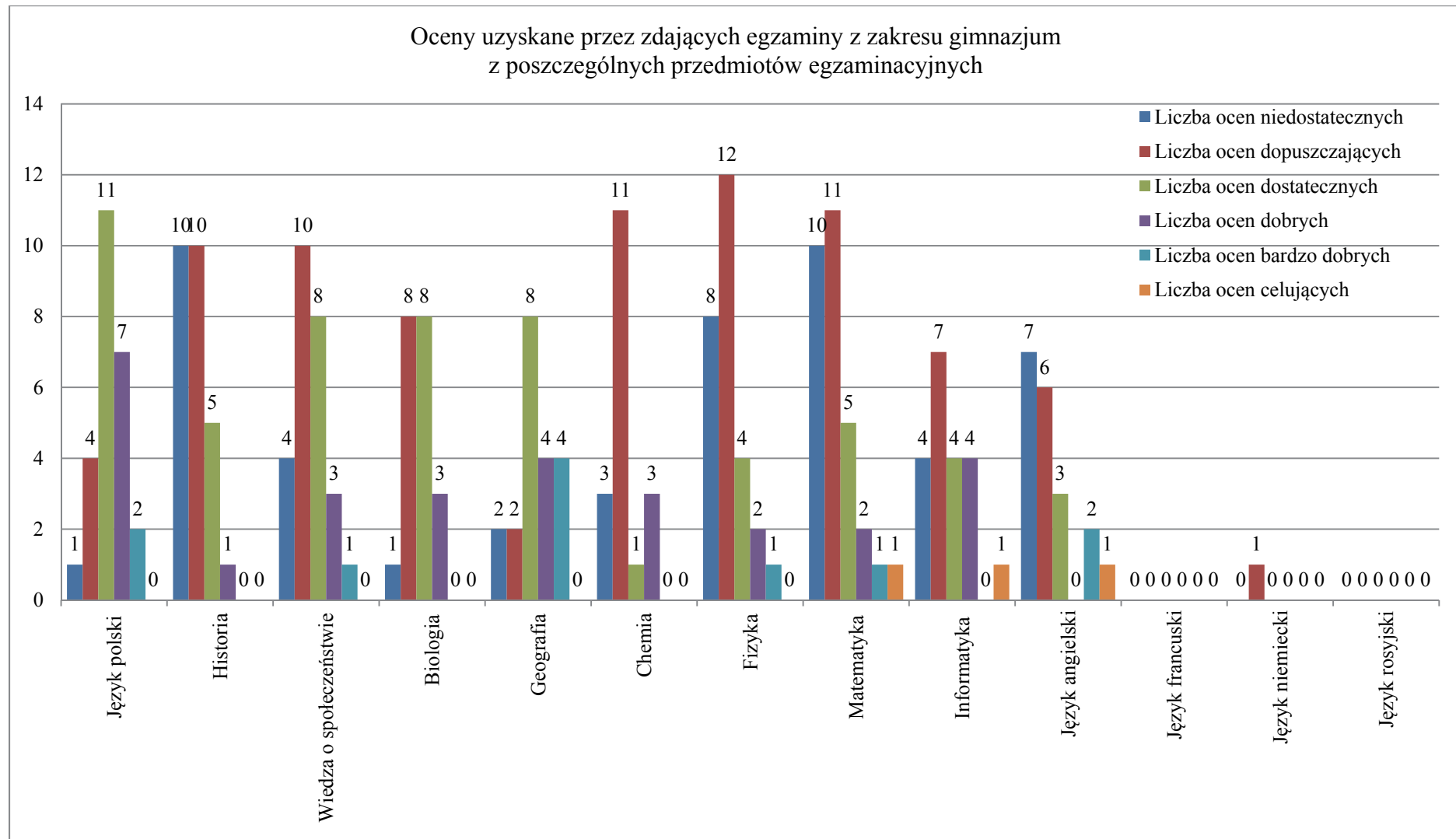

Wykres 10. Zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum w sesji jesiennej 2013

Średnie ocen szkolnych z poszczególnych egzaminów wahały się od 1,88 z historii po 3,30 z geografii. Szczegółowe informacje o ocenach uzyskanych przez zdających przedstawiono na wykresach 11–12.

Wykres 11. Średnie oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

Wykres 12. Oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

3. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

W sesji jesiennej 2013 r. zdający mieli możliwość przystąpienia do zdawania egzaminów eksternistycznych ze wszystkich przedmiotów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Średnie wyniki wahały się od min. 13,00 pkt z języka francuskiego do maks. 30,62 pkt z podstaw przedsiębiorczości. Szczegółowe zestawienie wyników ogólnych prezentuje tabela 8.

Tabela 8. *Wyniki ogólne egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013 (wskaźniki statystyczne)*

Wyszczególnienie	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zdających	199	203	193	185	229	358	173	422	196	282	244	1	25	36
Liczba osób, które zdały egzamin	198	133	186	164	179	169	166	280	191	198	183	0	16	28
Liczba osób, które nie zdały egzaminu	1	70	7	21	50	189	7	142	5	84	61	1	9	8
Liczba punktów możliwa do uzyskania	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Wynik najczęstszy (modalna)	31	15	23	15	19	15	24	16	35	15	13	13	15	15
Wynik środkowy (mediana)	29	16	26	20	19	14	27	17	32	21	23	13	16	18,5
Wynik średni w pkt (śr. arytmetyczna)	29,00	17,19	25,20	20,77	21,07	15,13	26,97	18,45	30,62	21,49	25,58	13,00	21,24	19,61
Wynik najwyższy uzyskany przez zdających	48	42	45	42	48	44	47	50	47	48	50	13	49	38
Wynik najniższy uzyskany przez zdających	14	3	7	7	8	3	7	2	3	0	6	13	8	6
Średnia z ocen szkolnych za test	3,31	1,94	2,87	2,34	2,35	1,67	3,10	2,00	3,55	2,53	2,89	1,00	2,44	2,22
Liczba ocen niedostatecznych	1	70	7	21	50	189	7	142	5	84	61	1	9	8
Liczba ocen dopuszczających	44	85	62	96	103	122	42	193	27	64	59	0	8	17
Liczba ocen dostatecznych	70	39	77	54	38	29	68	50	55	55	35	0	2	6
Liczba ocen dobrych	63	8	43	12	25	11	39	22	76	61	40	0	2	5
Liczba ocen bardzo dobrych	19	1	4	2	10	7	16	13	31	16	32	0	2	0
Liczba ocen celujących	2	0	0	0	3	0	1	2	2	2	17	0	2	0
Zdawalność	99%	66%	96%	89%	78%	47%	96%	66%	97%	70%	75%	0%	64%	78%

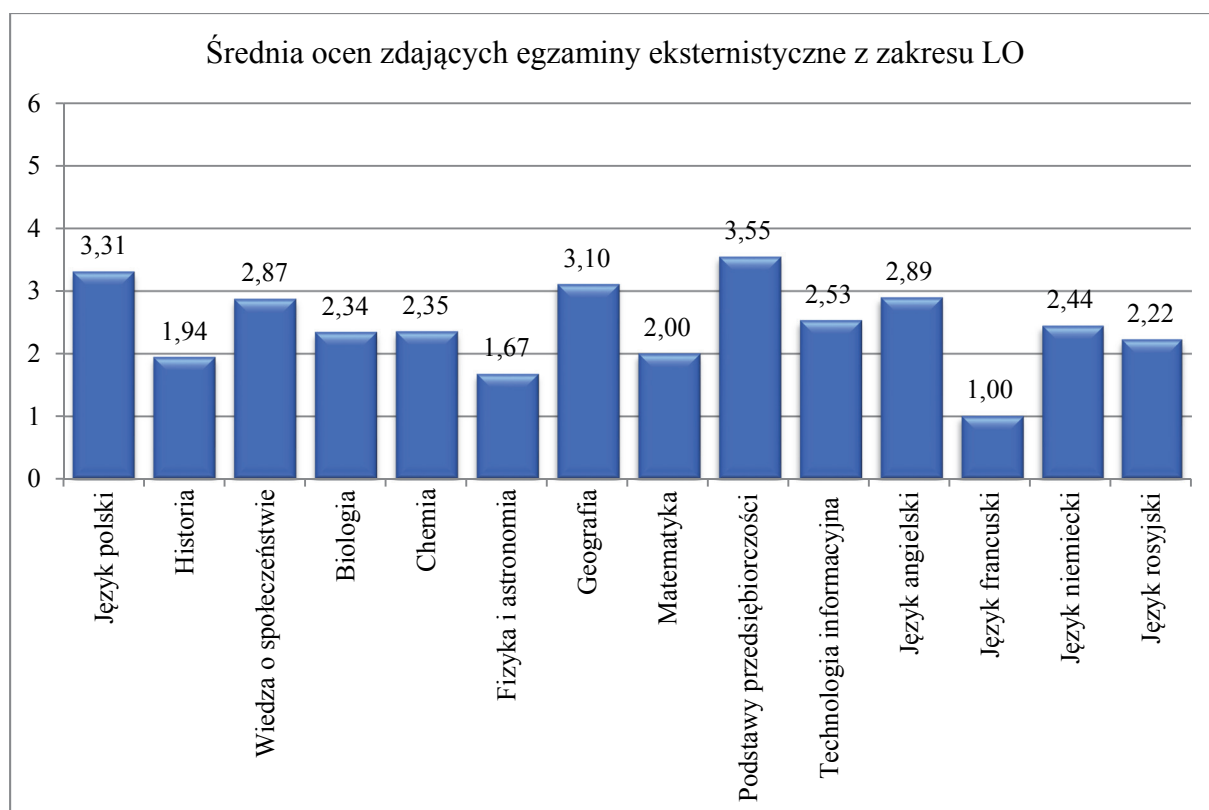
Eksterni zdający egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego w sesji jesiennej 2013 r. uzyskiwali z poszczególnych przedmiotów bardzo zróżnicowane wyniki. Zdawalność języka polskiego, podstaw

przedsiębiorczości, wiedzy o społeczeństwie i geografii była bardzo wysoka i wynosiła odpowiednio: 99%, 97%, 96%, 96%. Zdawalność języka francuskiego wyniosła 0% (egzamin zdawała jedna osoba). Średnia zdawalność egzaminów wyniosła **73%**. Szczegółowe zestawienie uwzględniające współczynnik zdawalności egzaminu z zakresu liceum ogólnokształcącego przedstawia wykres 13.

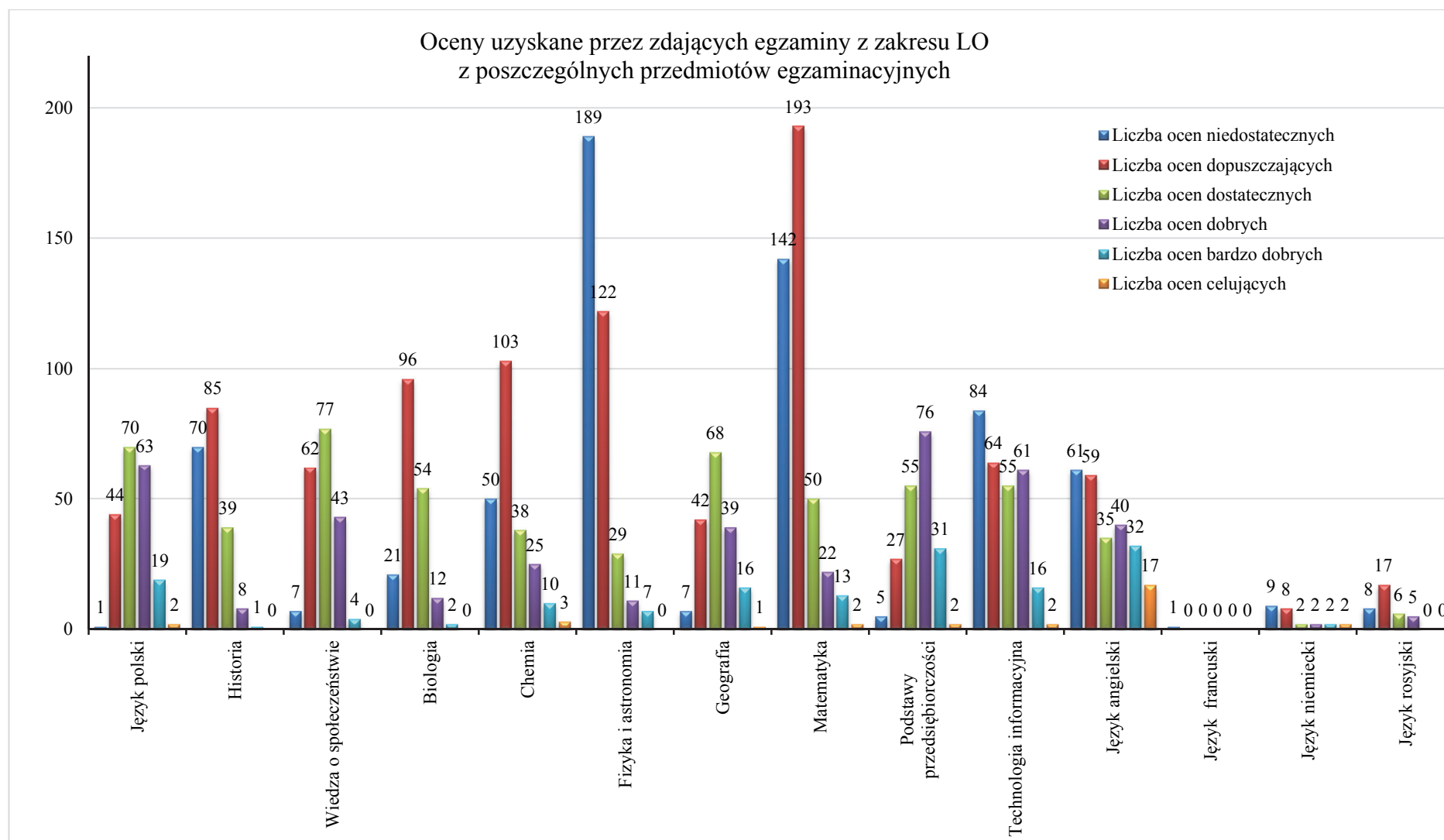

Wykres 13. Zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego w sesji jesiennej 2013

Średnie ocen szkolnych z poszczególnych egzaminów wahały się od 1,00 z języka francuskiego po 3,55 z podstaw przedsiębiorczości. W przypadku języka francuskiego, fizyki i astronomii oraz historii średnia ocen wyniosła poniżej 2, co znaczy, że większość zdających nie zdała egzaminów z tych przedmiotów. Szczegółowe informacje o ocenach uzyskanych przez zdających przedstawiono na wykresach 14–15.

Wykres 14. Średnie oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

Wykres 15. Oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2013

IV PODSUMOWANIE

- W sesji jesiennej 2013 r. najliczniejszą grupę stanowili zdający egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych (766 osób), najczęściej w wieku od 18 do 35 lat (81% zdających). Nikt nie zdawał egzaminów z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej dla dorosłych.
- Liczba egzaminów, do których przystępowali zdający podczas sesji, wynosiła od 1 do 11. Większość osób zdaje egzaminy podczas kilku kolejnych sesji. Z zakresu liceum ogólnokształcącego tylko 26 osób zadeklarowało chęć przystąpienia podczas jednej sesji do wszystkich egzaminów.
- Najwięcej osób przystąpiło do egzaminów z matematyki z zakresu liceum ogólnokształcącego (422 zdających, w tym 201 osób, które powtarzały wcześniej niezdany egzamin) oraz z fizyki i astronomii (358 zdających, w tym 169 osób, które powtarzały wcześniej niezdany egzamin). Najmniej osób przystąpiło do egzaminów z języka francuskiego. Egzamin z tego języka z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawała jedna osoba, a z zakresu pozostałych typów szkół nie było zgłoszeń na egzaminy z języka francuskiego.
- W sesji jesiennej 2013 r., podobnie jak w poprzednich sesjach, problemem okazała się absencja osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do egzaminów. Z tego powodu nie wykorzystano 739 przygotowanych przez CKE arkuszy egzaminacyjnych.
- Średnia zdawalność egzaminów z zakresu szkoły podstawowej wynosiła 69%, z zakresu gimnazjum 81%, a liceum ogólnokształcącego 73%.
- Po zakończeniu sesji jesiennej 2013 r. wydano **2** świadectwa ukończenia szkoły podstawowej dla dorosłych, **8** świadectw ukończenia gimnazjum dla dorosłych oraz **168** świadectw ukończenia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.